

«...προσωπικῶς, θεληματικῶς καὶ μὲ κάθε καλλιότερον τρόπον ἐνεφανίστη εἰς τὴν παροησίαν μου νοταρίον... ὁ ἐκλαμπρότατος ἀφέντης Φιλιππάκος Γριμάλδης, ὁ ὁποῖος μὲ καλὴν του γνώμην καὶ θέλησιν, βλέπωντας τὴν πτωχείαν τῶν ραγιάδων ποῦ κατοικοῦσι στὸ χωρίον Ἀπεράνθου καὶ ἔχοντας μερικὰ πράγματα... τὰ ὁποῖα ἐντρίτευγε ἀπὸ κάθε πέντε (ἓνα), τώρα, στοχαζόμενος τὴν πτωχείαν τος, μάλιστα διὰ νὰ βάλλου(ν) περισσότερον ἐπιμέλειαν νὰ τὰ δουλεύουσι καλλιότερα καὶ νᾶναι εὐχαριστημένοι, ἀπὸ λόγου του θέλει τὴν σήμερον ὁ ἄνωθε ἀφέντης Γρ. μὲ πᾶσα καλὴ του ὄρεξιν, καὶ χωρὶς τινὸς βίας καὶ ἀφήνει τος τὰ ἴδια πράγματα σὲ κείνους ποῦ τὰ ἐξουσιάζουσι νὰ τὰ ἔχουσι καὶ νὰ τὰ δουλεύουσι... ὁ κύριος νὰ πέρνῃ ἀπὸ κάθε δέκα τὸ ἓνα καὶ ἀπὸ τὶς ἑλῆές... νὰ πέρνῃ ἀπὸ κάθε ὀκτὼ τὸ ἓνα καὶ ὅσες ἀγριλῆές... (ἡ)μερεῦγοντάς τις νὰ γροικοῦνται καὶ αὐτὲς ἀπὸ κάθε ὀκτὼ (τὸ ἓνα) καὶ πᾶσα νιτράτα νὰ μετρᾶται μὲ δίκαιον καὶ σωστὸ πινάκι καὶ μετρητικό. Νὰ μὴ χρεωστοῦσι οἱ κοπιαστάδες πάρεξ τὸ ἐργατικὸ νὰ δόνου(ν), κατὰ τὴν συνήθειαν. Καὶ ὅσα περιβόλια παλαιὰ εὐρίσκονται στὸν ἴδιον τόπον... νᾶχουν ἄδεια νὰ τὰ τραφοκοποῦν καὶ νὰ τὰ πέρνουν καὶ αὐτά, νὰ λαβαίνῃ ἀπὸ κάθε δέκα τὸ ἓνα καὶ ἂν ἔχου(ν) καὶ ἑλῆές μέσα ν' ἀγροικοῦνται ἕως καὶ τὶς ἄνωθε καὶ νὰ τᾶχουσι καλὰ περιφραγμένα τὰ περιβόλια, νὰ κρίζουν(;) τὰ ζῶα ἀπόξω καὶ σκότωμα νὰ μὴν κάνουνσι, ἕως νὰ τὸ διαλαλοῦσι δύο καὶ τρεῖς φορές καὶ μὴν κυβερνῶντας τὰ ζῶα τος ἐκεῖνοι ποῦ τὰ ἔχουσι, νὰ τὰ σκοτώνουσι ἐλεύθερα καὶ τὸ σκότωμα νὰ γροικᾶται τοῦ ἄρχου ποῦ ἔχει τὸν τόπον. Καὶ ταῦτα ν' ἀγροικοῦνται ἀπαρασάλευτα καὶ ἀκαταζήτητα εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα, ἤγουν μῆτε ὁ ἀφέντης Γρ., μῆτε οἱ διάδοχοι καὶ κληρονόμοι του νὰ μπορού(ν) νὰ ζητήσουσι περισσότερον. Τὸ ὁποῖον ἐγένη με παρατάσεις ποῦ ἐκάμασι τοῦ ἄνωθε ἄρχου ἀπὸ τοὺς κατωθεν γεγραμμένους προεστοῦ τοῦ Ἀπεράνθου, ψηφισμένοι ἀπὸ ὅλο τὸ κοινὸν τος... Τὰ περιβόλια τὰ παλαιὰ, ὅποια ἤθελεν θελήσουν οἱ νοικοκύρηδες ὅπου τᾶχουσι νὰ τὰ ἀναστήσουν, νὰ τῶχει εἰδῆσιν καὶ ὁ ἄρχος τοῦ τόπου...».

285

1719. Σύμβασις χειρουργοῦ Παπαδάκη μετὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Πιόντες τῆς Μάνης, περὶ ἱατρικῆς περιθάλψεως κατ' ἀποκοπὴν, ἐν 218, σ. 53–54.

«Ἐσιβάστικα ἐγὼ γιατρὸς Παπαδάκης, μὲ τοὺς Πιοτάτες, νὰ μ' ἔχουν γιατρό τους, ἕως τέλους τῆς ζωῆς τους καὶ ζωῇ μου· ναν τοὺς γιατρέβω εἰσε λαβομὲ καὶ ἀκρεμίσμα(τα), ὅξω ἀπὸ ἀρρώστεια καὶ πονέματα καὶ νὰ τοὺς πέρνω τὸν να Μάη αἷμα. Καὶ νὰ ἔχουν νὰ μὲ δόνου(ν) τὸ κάθε σπῖτι : μία καβάθα παστρικὸ στάρι, ἓνα μεροδοῦλι, ἓνα φόρτωμα ξύλα, ἓνα φόρτωμα ἀνθρωπέα (=κόπρον) καὶ ὅποια λάβωμα πληρωθῇ, τὰ τρίτα δικά μου...».

286

1720. Κανουνναμές Θάσου, μνημ. ἐν 423, σ. 207, σημ. 1.

287

1721. «Φιρμάνι ποῦ ἤφεραν οἱ Φράγκοι ἐψηφισμένο ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι διὰ τοὺς τόπους τως καὶ διὰ τὸ λοιπὸ νησι τῆς Ἀξίας», ἐν 146, σ. 80–83.

